

се радватъ на тѣзи топки, натискатъ ги и ги разпуштатъ, за да издаватъ звукъ. Та сега, като ви натисне страданието, и вие издавате звукъ, започвате да се оплаквате, да разправяте на хората, че голъмо нещастие ви е сполетѣло. Казвамъ: ако не можете да разгледате страданието отъ научна гледна точка, да видите, какво се крие въ него, то е безпредметно за васъ. Като разглеждате страданията спокойно, ще видите, че има рефлексни страдания, има и прави страдания, които се отнасятъ до самия човѣкъ: Рефлексно страдание е, напримѣръ, стѣгането, свиването, което изпитвате, като гледате, какъ нѣкой акробатъ ходи по вжже, прави редъ упражнения. Той ходи по вжжето спокойно, самоувѣрено, безъ никакъвъ страхъ, и казва: Изкуство е това! Вие, които гледате, свивате се, страхувате се, стѣгате се, да не падне случайно, да не изгуби равновесие. И като излѣзвете отъ този циркъ, казвате: Измѣчихъ се за тия хора. Питамъ: ако този акробатъ върви по вжжето смѣло, самоувѣрено, безъ страхъ, съ упование на себе си, не можете ли вие, които вѣрвате въ Бога, да имате смѣлостъ и вѣра поне колкото неговата? Който не разбира живота, ще каже за акробата: Вижъ, този нехранимайко, по какъвъ начинъ си изкарва прехраната! Не, да бѣхъ на ваше мѣсто, бихъ казалъ: Ето единъ смѣлъ, решителенъ човѣкъ! Безъ вѣра въ Бога, но съ упование въ себе си, той се излага на такъвъ рискъ. А пъкъ азъ, който вѣрвамъ въ Бога, страхувамъ се даже мнението си да изкажа, да не би хората да помислятъ нѣщо лошо за мене. Ти, който вѣрвашъ въ Бога, по три пъти на денъ се молишъ, страхувашъ се отъ сѣнката си, страхувашъ се отъ умрѣлъ човѣкъ, отъ лоши сънища и т. н. Каква вѣра е тази, която не може да се справи съ най-малките мѫчинотии?